

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

(Signature)

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 148 (21.049)

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

7 avqust 2014-cü il, cümə axşamı

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev avqustun 6-da Ağdam rayonuna səfər edib. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev əvvəlcə Ağdamdakı "N" sayılı hərbi hissəyə gəldi. Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə raport verdi.

Müdafiə naziri yaranmış hərbi şərait barədə dövlətimizin başçısına məlumat verdi. Sonra Prezident xidmətdə fərqlənən bir qrup hərbiyə xatirə hədiyyələri təqdim etdi. Daha sonra Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin iştirakı ilə operativ müşavirə keçirildi. Dövlətimizin başçısına cəbhə xəttində ümumi vəziyyətlə bağlı məruzə edildi. Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev müvafiq tapşırıqlarını verdi.

***

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 6-da Ağdam rayonunda 632 məcburi köçkün ailəsi üçün salınmış yeni qəsəbənin açılışında iştirak edib.

***

Avqustun 6-da Prezident İlham Əliyev Bərdə şəhərində yeni salınan Heydər Əliyev Parkında görülən işlərlə tanış olub.

Təhsil müəssisələrindəki mövcud vəziyyət və qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilib

Dünən Naxçıvan Biznes Mərkəzində Naxçıvan Muxtar Respublikası Təhsil və İqtisadiyyat və Sənaye nazirliklərinin birgə təşkilatçılığı ilə tədbir keçirilib. 18 iyul 2014-cü ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisində "Təhsil müəssisələrində tədrisin vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələr barədə" keçirilmiş müşavirədə verilmiş tapşırıqların icrasını istiqamətində təşkil olunan tədbiri Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat və sənaye naziri Famil Seyidov açdı.

Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat və sənaye naziri Famil Seyidov və təhsil naziri Piri Nağıyev çıxış ediblər. Bildirilib ki, muxtar respublikamızın təhsil müəssisələrində müəllim, tələbə və şagirdlərin vahid geyim formaları ilə təmin edilməsi, tədris ləvazimatlarının keyfiyyətinə və təhsil ocaqlarında yerləşən ictimai-iaşə obyektlərinin fəaliyyətinə nəzarət edilməsi sahəsində mühüm tədbirlər həyata keçirilir. Qeyd olunub ki, ümumtəhsil məktəblərində 2025-i kişi, 4955-i qadın olmaqla, cəmi 6980 müəllim fəaliyyət göstərir. Müəllimlərin vahid geyim formasına olan illik tələbatı 10 min 471 dəst, məktəb daxilində geyilən yüngül ayaqqabıya olan illik tələbatı isə 7 min 25 cüt təşkil edir. Ümumtəhsil məktəblərində 21 min 441-i oğlan, 22 min 676-sı qız olmaqla, cəmi 44 min 117 şagird təhsil alır. Onların vahid geyim formasına olan illik tələbatı 66 min 176 dəst, məktəb daxilində geyilən yüngül ayaqqabıya olan illik tələbatı isə 44 min 200 cüt təşkil edir. Müəllim və şagirdlər üçün geyim formalarının istehsalını "Zümrüd" Kiçik Müəssisəsi həyata keçirir.

Muxtar respublikanın lisey, kollec və peşə məktəblərində isə 86-sı kişi, 233-ü qadın olmaqla, 319 müəllim fəaliyyət göstərir. Onların vahid geyim formasına olan illik tələbatı 480 dəst, yüngül ayaqqabıya olan illik tələbatı isə 319 cüt təşkil edir. Adıçəkilən təhsil müəssisələrində 2080 şagird, müdaxim və tələbə təhsil alır ki, bunların da vahid geyim formasına olan illik tələbatı 3120 dəst, yüngül ayaqqabıya olan tələbatı isə 2080 cüt təşkil edir. Bu müəssisələrin geyim formalarının tikilişini Naxçıvan "Tikiş" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, Naxçıvan "Alt Trikotaj" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və "Zümrüd" Kiçik Müəssisəsi həyata keçirir.

Ali məktəblərdə isə 285-i kişi, 259-u qadın olmaqla, 544 müəllim fəaliyyət göstərir. Professor-müəllim heyətinin vahid geyim formasına olan illik tələbatı 815 dəst, sayı 4921 nəfər təşkil edən ali məktəb tələbələrini geyim formasına olan tələbatı isə 7 min 382 dəst təşkil edir. Ali təhsil müəssisələrinin müəllim və tələbələrini vahid geyim formalarının tikilişini isə Naxçıvan "Tikiş" və "Alt Trikotaj" Açıq Səhmdar Cəmiyyətləri həyata keçirir.

Vurğulanıb ki, ümumilikdə, muxtar respublikada bütün müəllim, şagird və tələbələrini vahid geyim formasına olan illik tələbatı 88 min 444 dəst, məktəb daxilində geyilən yüngül ayaqqabıya olan illik tələbatı isə 53 min 624 cüt təşkil edir. Hazırda muxtar respublikada illik istehsal gücü 156 000 dəst olan Naxçıvan "Tikiş" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti, illik istehsal gücü 156 000 dəst olan Naxçıvan "Alt Trikotaj" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti və illik istehsal gücü 397 000 dəst olan "Zümrüd" Kiçik Müəssisəsinin fəaliyyəti bütün təhsil müəssisələrində vahid geyim formalarına olan tələbatı tamamilə yerli istehsal hesabına ödəməyə imkan verir. "Zümrüd" Kiçik Müəssisəsində 2014-cü ildə illik istehsal gücü 312 000 ədəd olan köynək istehsal sahəsi də qurulub ki, bu da gələcəkdə köynəyə olan tələbatı tam təmin edəcəkdir. Yeni tədris ilinə hazırlıqla əlaqədar hazırda həmin müəssisələrin anbarlarında 13 min 500 dəst vahid geyim forması ehtiyatı mövcuddur. Təhsil müəssisələrindən daxil olan sifarişlər nəzərə alınmaqla vahid geyim formalarının tikilişi davam etdirilir.

Bildirilib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi tərəfindən muxtar respublikada tikilən vahid geyim formalarının keyfiyyətinə nəzarət daim diqqətdə saxlanılır, tikiş mallarının satışını həyata keçirən ticarət obyektlərində mütəmadi olaraq monitorinqlər keçirilir. Bundan əlavə, müntəzəm olaraq təhsil ocaqlarında yerləşən ictimai-iaşə obyektlərində müəyyən edilmiş qaydaların tələblərinə əməl olunması, yerli istehsal məhsullarının satışına üstünlük verilməsi diqqətdə saxlanılır, satışda olan malların keyfiyyətinə nəzarət olunur. Təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən iaşə obyektlərini ərzaq məhsulları ilə təchiz edən müəssisələrdə istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinə mütəmadi olaraq nəzarət olunur və həmin məhsullar "İstehlak Mallarının Ekspertizası Mərkəzi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən laboratoriya təhlillərindən keçirilir.

Tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin şöbə müdiri Namiq Əhmədovun, Naxçıvan Muxtar Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin şöbə müdiri Rauf Rüstəmovun çıxışları olub.

Sonda qeyd olunan məsələlər ətrafında müzakirələr aparılıb, tədbir iştirakçılarına maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Muxtar respublikada əmək bazarının təkmilləşməsi və əhalinin səmərəli məşğulluğunun təmin edilməsi məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2013-cü il 18 dekabr tarixli Sərəncamı ilə "2014-2015-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında əhalinin məşğulluğunun artırılması üzrə Dövlət Proqramı" təsdiq edilmişdir. Ötən müddət ərzində Şərur Rayon Məşğulluq Mərkəzi tərəfindən proqramın icrasını istiqamətində müəyyən işlər görülmüşdür.

Məşğulluğun artırılması üzrə dövlət proqramı Şərurda uğurla icra olunur

Bəhs olunan dövrdə rayonun əmək bazarında tələb və təklifin müəyyənləşdirilməsi məqsədilə real vəziyyət təhlil olunmuş, işçi qüvvəsi ilə mövcud iş yerlərinin sayı arasında tarazlığın sabit olduğu müəyyən edilmişdir. Əmək bazarında müxtəlif peşə istiqamətləri üzrə kadrlara olan tələbatın müəyyənləşdirilməsi məqsədilə dövlət və özəl sektora aid olan 48 müəssisədə sorğular keçirilmişdir. Mərkəzə müraciət edən 256 işaxtaran vətəndaşın vakant iş yerinə göndərilməsi təmin edilmiş və onlar daimi işlə təmin olunmuşlar. İşaxtaran vətəndaşların müvəqqəti məşğulluğunu təmin etmək üçün 21 nəfər sosial əhəmiyyətli haqqı ödənilən ictimai işlərlə cəlb edilmişdir. Aprel və iyun aylarında keçirilən əmək yarmarkalarında 101 işaxtaran daimi işlə təmin edilmiş, tətil günlərində 3 tələbə mövsümi işlərlə göndərilmişdir.

Əmək bazarının tələbinə uyğun olaraq, işaxtaranların peşə hazırlığının təşkili də diqqət mərkəzində saxlanılmışdır. Cari ilin 7 ayında Naxçıvan Regional Peşə Tədris Mərkəzində təhsil almaq üçün 18 nəfər müxtəlif kurslara cəlb edilmişdir. Kurslara cəlb edilənlərdən 2-si sağlamlıq imkanları məhdud olan şəxsdir.

Peşə seçiminə köməklik, peşə və ixtisaslar barədə məlumatların verilməsi məqsədilə rayonun ümumtəhsil məktəblərinin yuxarı sinif şagirdləri üçün tədris müddəti ərzində peşəyönümü məşğələlər keçirilmiş, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi istiqamətində müvafiq tədbirlər reallaşdırılmışdır. Sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olanların işlə təmin edilməsi üçün 9 müəssisədə 25 kvota həmin təbəqədən olan 11 nəfər həmin

qarşı mübarizə məqsədilə 13 vergi ödəyicisində xronometraj metodu ilə müşahidələr aparılıb və müşahidələr zamanı müşahidəyədək olan dövriyyə ilə müqayisədə 23676,2 manat dövriyyə artımına nail olunub.

Əlavə olaraq görülmüş tədbirlər nəticəsində 2014-cü ilin 7 ayı ərzində bank orqanları tərəfindən ticarət, iaşə, xidmət və dövlət rüsumu alan idarə, müəssisə və təşkilatlarda qoyulmuş 457 ədəd POS-terminalın vergi orqanlarında qeydiyyatdan keçirilməsi təmin edilmişdir.

Operativ vergi nəzarəti tədbirləri davam etdirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Vergilər Nazirliyindən aldığımız məlumata görə, 2014-cü ilin ilk 7 ayı ərzində nazirlik və onun yerli vergi orqanları tərəfindən muxtar respublika ərazisində fəaliyyət göstərən ticarət, iaşə, xidmət və digər sahələrdə əhali ilə nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarına riayət olunması, nəzarət-kassa aparatlarından istifadə, vergi orqanlarında uçotda durmadan fəaliyyət göstərən ödəyicilərin aşkar edilməsi, xarici valyuta sərəvətlərinin ödəniş vasitəsi olaraq qəbul edilməsi, işgötürənlə işçilər arasında əmək müqavilələrinin bağlanmasına nəzarət və sair kimi operativ nəzarətin əhatə

funksiyalarına daxil olan məsələlər üzrə 60 vergi ödəyicisində qanunvericiliyin pozulması faktları aşkar edilmiş və müvafiq tədbirlər görülmüşdür. Həyata keçirilən operativ nəzarət tədbirləri zamanı 12 vergi ödəyicisi tərəfindən əhali ilə nağd hesablaşmalarının aparılması qaydalarının pozulması, 17 vergi ödəyicisi tərəfindən xarici valyuta məbləğlərinin ödəniş vasitəsi kimi qəbul edilməsi və valyuta sərəvətlərinin ticarət, iaşə və xidmət müəssisələrində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydaların pozulmaqla alınaraq satılması və ya dəyişdirilməsi faktları aşkarlanıb. Operativ vergi nə-

zarəti tədbirləri zamanı 9 vergi ödəyicisinin "Fərqlənmə nişanı" olmadan avtomobil naqliyyəti ilə sərnişin daşınması, 14 vergi ödəyicisinin xüsusi razılıq (lisenziya) tələb edilən fəaliyyət növləri ilə belə razılıq (lisenziya) olmadan məşğul olmaları, 3 vergi ödəyicisində isə aksiz markası olmadan alkoqollu içki və bütün məmulatlarının satış faktları aşkar edilmişdir.

Məlumatda o da bildirilir ki, keçirilən nəzarət tədbirləri zamanı 5 şəxsin vergi orqanlarında uçotda durmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olduğu aşkarlanıb və həmin şəxslər barəsində qanuna müvafiq

tədbirlər görülmüşdür. Həmin şəxslərdən dördünün fəaliyyəti şəxsi səqliyyət vasitələrindən istifadə etməklə sərnişindəşımaya xidməti, 1 şəxsin fəaliyyəti isə sayyar qaydada qanunsuz olaraq ticarət fəaliyyəti göstərməsi olub. Aparılan operativ nəzarət işləri zamanı təbiiq edilmiş 6055,0 manat inzibati cərimə və maliyyə sanksiyası məbləğlərinin tamamilə bütöcləyə ödənilməsi təmin edilmişdir.

Qeyd olunan dövr ərzində 45 obyektə nəzarət-kassa aparatlarının quraşdırılması işi aparılıb. Həmçinin bəhs olunan dövrdə vergidənyayınma və dövriyyənin gizlədilməsi hallarına

Xəbərlər şöbəsi

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, görkəmli siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsinin yaradılması haqqında imzaladığı sərəncamdan on iki il keçir. Düz on iki il bundan əvvəl – 2002-ci il avqustun 7-də ulu öndərimizin xeyir-duası ilə akademiyanın Naxçıvan bölməsi yaradılmışdır. Naxçıvan bölməsinin yaradılması zəruriliyindən bəhs edən ümummilli liderimiz demişdir: *“Mən bununla Naxçıvan Muxtar Respublikamızın indiyə qədər çox az öyrənilmiş qədim tarixinin, mədəniyyətinin, elminin, ədəbiyyatının yenidən dərinlənən araşdırılması və onlar haqqında elmi əsərlərin, populyar kitabların, yaxud başqa nəşrlərin hazırlanması məqsədi daşıyuram. Eyni zamanda Naxçıvanın özünəməxsus təbiəti, təbii sərvətləri, torpağı, təbii abidələri də təəssüf olsun ki, indiyə qədər lazımi dərəcədə öyrənilməyib, bəlkə də düz olardı deyim ki, heç öyrənilməyibdir. Bunlara, mənim irəli sürdüyüm məsələlərin öyrənilməsinə böyük ehtiyac var”*.

Beləliklə, Naxçıvanda ötən əsrin 70-ci illərindən fəaliyyət göstərən elmi qurumların – Naxçıvan Regional Elmi Mərkəzi, Naxçıvan elmi-tədqiqat bazası və Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının Batabat və Ağdərə stansiyalarının bazasında AMEA-nın Naxçıvan Bölməsi təşkil edildi. Bölmənin tərkibində altı elmi-tədqiqat müəssisəsi – Tarix, Etnoqrafiya və Arxeologiya İnstitutu, İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutu, Təbii Ehtiyatlar İnstitutu, Bioresurslar İnstitutu, Ölyazmalar Fondu və Batabat Astrofizika Rəsədxanası yaradıldı.

İlk növbədə, Naxçıvan bölməsinin rəhbərliyi, elmi-tədqiqat müəssisələrinin direktorları müəyyənləşdirildi, aparılacaq elmi-tədqiqat işlərinin istiqamətləri və mövzular dəqiqləşdirildi. Bölmənin Əsasnaməsi hazırlandı və təsdiq olundu. Naxçıvan bölməsi üçün bina məsələsi həll edildi. Ayrılmış binada yenidənqurma və təmir işlərinə başlandı. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibovun bu işə xüsusi diqqət göstərməsi nəticəsində təmir işləri yüksək səviyyədə aparıldı və avqust ayında elmi işçilərin ixtiyarına verildi. Sonrakı illərdə bu proses davam etdirildi. 2004 və 2005-ci illərdə Təbii Ehtiyatlar İnstitutu, Bioresurslar İnstitutu, Ölyazmalar Fondu, Batabat Astrofizika Rəsədxanası üçün yeni binalar istifadəyə verilir. Təbii Ehtiyatlar İnstitutu üçün inzibati binanın açılışında ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev iştirak və proqram xarakterli çıxış etdi. Bölmənin Nəbatat bağına sahəsi genişləndirildi, yenidən quruldu və abadlaşdırıldı, ikimərtəbəli inzibati bina tikildi, su problemini bərdəfəlik həll etmək üçün subartezian quyusu istifadəyə verildi, yeni texnika alındı. Batabat Astrofizika Rəsədxanası üçün ikimərtəbəli müasir layihə əsasında tikilmiş inzibati bina istifadəyə verildi. Rəsədxananın teleskop sistemi yenidən qurularaq tam avtomatlaşdırıldı. Rəsədxana sürətli internet sistemində qoşuldu, müasir avadanlıqlarla təchiz edildi, elmi işçilərin tədqiqat aparmaları üçün normal şərait yaradıldı.

Yeni yaradılan elmi-tədqiqat müəssisələrinin struktur bölmələri – şöbə və laboratoriyalar təşkil edildi, onların maddi-texniki bazası möhkəmləndirildi. Qısa müddətdə 10-dan çox laboratoriya – Mineral xammalın kimyası və texnologiyası, Sorbsiya prosesləri, Fiziki tədqiqatlar, Avtomatlaşdırma və seysmologiya, Meyvə, tərəvəz və üzümçülük, Dənli, taxıl və paxlalı bitkilər, Torpaq ehtiyatları, Zooloji tədqiqatlar və başqa laboratoriyalar quruldu, yeni cihaz və avadanlıqlar alındı. Biokimyəvi tədqiqatlar laboratoriyası üçün Ordubad rayonunun Aşağı Əylis kəndində

nəfər elmlər doktoru, 44 nəfər isə fəlsəfə doktoru olmuşdur.

Naxçıvan bölməsi fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən elmi işçilərin fəaliyyətləri ciddi elmi-tədqiqat işlərinə yönəldilmiş, Naxçıvanın tarixi, arxeologiyası, etnoqrafiyası, folkloru, onomastikası, ədəbi mühiti, mədəniyyəti, biomüxtəlifliyi, təbii ehtiyatları, nadir əlyazmaları tədqiqat istiqaməti üçün seçilmişdir. Aparılmış elmi işlər nəticəsində uğurlu nəticələr əldə edilmişdir. 127 mühüm nəticə AMEA-nın illik hesabatlarına daxil edilmişdir. Naxçıvan Muxtar Res-

publikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibov demişdir: *“Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsi... yaranmış şəraitdən məqsədyönlü istifadə etməli, elmi araşdırmalar nəticəli olmalı, onların praktikada tətbiqi işinə diqqət artırılmalı, muxtar respublikanın tarixi, arxeologiyası, təbii sərvətləri və onlardan istifadə imkanları barədə tədqiqatlar davam etdirilməli, fundamental nəşrlər hazırlanmalıdır”*.

2002-ci il avqustun 7-də AMEA Naxçıvan Bölməsi təsis edilib

Elm məbədi fəaliyyəti ilə özünü təsdiq edir

publikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibov demişdir: *“Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Naxçıvan Bölməsi... yaranmış şəraitdən məqsədyönlü istifadə etməli, elmi araşdırmalar nəticəli olmalı, onların praktikada tətbiqi işinə diqqət artırılmalı, muxtar respublikanın tarixi, arxeologiyası, təbii sərvətləri və onlardan istifadə imkanları barədə tədqiqatlar davam etdirilməli, fundamental nəşrlər hazırlanmalıdır”*.

Bu gün bölmənin elmi-tədqiqat işlərinin nəticələri çap məhsullarında özünü aydın göstərir. Təkcə belə bir faktı qeyd etməliyik ki, 2014-cü ilin avqust ayının əvvəllərinə kimi elmi işçilərin müxtəlif nəşrlərdə 4887 məqaləsi, 153 tezi, 4 tövsiyəsi, 36 bukleti, 14 metodik vəsaiti, 143 kitabı, 97 monoqrafiyası çap edilmişdir. 15 kitab, 9 monoqrafiya, 938 məqalə, 54 tezis, cəmi 1016 əsər xarici ölkələrdə nəşr və çap olunmuşdur.

Naxçıvan bölməsinin əməkdaşları bir sıra fundamental və ümumiləşdirici əsərlərə də müəlliflik etmişlər. Onların yaxından iştirakı ilə ikicildlik “Naxçıvan Ensiklopediyası”, “Naxçıvan Abidələri Ensiklopediyası”, “Naxçıvan tarixi”, “Naxçıvan: tarixi və abidələri”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qırmızı Kitabı”, “Naxçıvan Muxtar Respublikası florasının taksonomik spektri”, “Azərbaycan folkloru antologiyası. Naxçıvan folkloru”, “Naxçıvan teatrının salnaməsi”, “Naxçıvan tarixi atlası”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının ampelqrafiyası”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının təbii ehtiyatları” və başqaları hazırlanaraq nəşr edilmişdir. Bəhs edilən dövrdə bölmə əməkdaşları 18 xərətə tərtib etmiş, 19 paket və 5 yeni birləşmə nümunəsi almışlar. Bioloq tədqiqatçılar “Qılıçlı-85” arpa sortu, “Qaraca-85” noxud sortu və “Süfrə bayan şirə” üzüm sortu əldə etmişlər. Onlar “Üzüm genofondu” bağı salmış, 9 kişmiş, 29 süfrə, 19 universal və 35 texniki üzüm sortlarının ampelqrafik tədqiqatını aparmışlar. Eyni zamanda Naxçıvan Muxtar Respublikasının florasının taksonomik spektri dəqiqləşdirilmiş və ərazidə 170 fəsiləyə, 874 cinsə daxil olan 2835 ali sporlu, çılpaqtoxumlu və örtülxətə toxumlu bitki növünün olduğu müəyyən edilmişdir. Bölmənin tədqiqatçı alimləri iki beynəlxalq, səkkiz respublika səviyyəli qrant layihələrində qalib gəlmişlər.

AMEA Naxçıvan Bölməsinin mövcud Əsasnaməsinə görə il ərzində aparılmış elmi-tədqiqat işlərinin yekunlarına aid elmi hesabat hazırlanmalı və həmin hesabat Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədrinə və AMEA-nın Rəyasət Heyətinə təqdim edilmişdir. Naxçıvan bölməsi fəaliyyət göstərirdi dövrdə ilk dəfə olaraq AMEA Rəyasət Heyətinin Naxçıvana gəlmiş üzvləri qarşısında, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibovun iştirakı ilə 2009-cu ilin fevral ayının 21-də 2008-ci ilin elmi və elmi-təşkilatı fəaliyyətinin yekunlarına aid hesabatını təqdim etmişdir. Hesabat yığıncağında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri cənab Vasif Talibov

geniş və bölmənin gələcək fəaliyyəti üçün proqram xarakterli çıxış etmişdir. Naxçıvan bölməsinin elmi əməkdaşları respublikamızın müxtəlif elm və təhsil müəssisələrində fəaliyyət göstərən dissertasiya şuralarına rəsmi opponet kimi dəvət olunur, fəlsəfə doktoru və elmlər doktoru dissertasiyalarının müdafiəsində iştirak edirlər. Onlar həm də doktorant və dissertantlara elmi məsləhətçi və elmi rəhbərlik edirlər. Bölmə əməkdaşlarının elmi səviyyəsi və elmi dərəcəsi artdıqca müxtəlif ixtisaslar üzrə müdafiəyə təqdim

olunan dissertasiyalar, kitab və monoqrafiyalar rəy üçün Naxçıvan bölməsinə göndərilir. Bölmədə arxeoloji ekspedisiyalara, çöl-tədqiqat işlərinə, folklor materiallarının toplanılmasına xüsusi əhəmiyyət verilir. Arxeoloq alimlərimiz ABŞ-ın Corciya və Pensilvaniya universitetlərinin, Fransa Beynəlxalq Araşdırmalar Mərkəzinin əməkdaşları ilə birgə arxeoloji ekspedisiyalarda iştirak edirlər. Artıq 2006-cı ildən beynəlxalq ekspedisiya Şərur rayonunun Oğlanqala və Ovçular təpəsi arxeoloji ekspedisiyasında arxeoloji qazıntılarda, kəşfiyyat xarakterli axtarışlarda səmərəli fəaliyyət göstərirlər. Arxeoloq alimlər Qazma mağarasında, Ərəbyengicədə, Şahtaxtıda, Meydantəpədə, Nəhəcirdə, Xaraba Gilanda, Plovtəpədə, Duzdağda, I Kültəpədə, I Maxta Kültəpəsində və başqa arxeoloji abidələrdə AMEA Arxeologiya və Etnoqrafiya İnstitutunun arxeoloqları ilə birgə fəaliyyət göstərmişlər. Bioloq və filoloq alimlər də çöl-tədqiqat işləri ilə mütəmadi məşğul olmuş, Naxçıvanın bitki aləminə və folkloruna aid zəngin materiallar toplanmışlar.

AMEA Naxçıvan Bölməsində müxtəlif elm və tədris müəssisələrinin iştirakı ilə beynəlxalq və respublika səviyyəli simpozium və konfranslar keçirilir. Onun materialları kitab halında çap olunur. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 80, 85 və 90 illiyinə həsr edilmiş “Naxçıvanın tarixi, maddi və mənəvi mədəniyyəti, təbii sərvətlərinin öyrənilməsi”, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının tarixi nailiyyətdir”, AMEA-nın 60 illiyinə həsr edilmiş “Azərbaycanda elmin inkişafı və regional problemlər”, “Naxçıvan: tarixi gerçəklik, müasir durum, inkişaf perspektivləri”, “Naxçıvan bu gün: islahatlar, perspektivlər”, “Mustafa Kamal Atatürk-Heydər Əliyev – Naxçıvan: həyat və inkişaf modeli”, “Nuh Peyğəmbər, Dünya tufanı və Naxçıvan”, “Naxçıvan: ilk yaşayış və səhərsalma yeri kimi”, “Naxçıvan: ilkin şəhər və Duzdağ” və başqa mövzularda keçirilən simpozium və konfranslar dediklərimizə ən yaxşı nümunədir.

Elmi əməkdaşlarımız dünyanın 39 şəhərində keçirilən 248 beynəlxalq tədbirdə iştirak və çıxış etmişlər. 12 il ərzində bölmənin 66 nəfər əməkdaşı beynəlxalq konqres, simpozium və konfranslara qatılmışdır.

Naxçıvan bölməsinin elmi əməkdaşlarının məqalələri əsasında “İrs”, “Naxçıvan”, “Yol”, “Folklor/Ədəbiyyat”, “Qafqaz”, “Elm və həyat” jurnallarının xüsusi nömrələri Naxçıvana həsr edilmişdir. Naxçıvan bölməsi fəaliyyət göstərdiyi müddətdə bölmənin emblemi qəbul edilmiş, Tusi nəşriyyatı yaradılmış və 2005-ci ildə “Xəbərlər” jurnalı təsis edilmişdir.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan AMEA-nın Naxçıvan Bölməsi 12 il ərzində muxtar respublikada elmi mühitin canlandırılması və inkişaf etdirilməsinə öz töhfələrini vermişdir. Naxçıvan bölməsinin bütün əməkdaşları qarşısına qoyulan vəzifələrin bundan sonra da yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsinə, Naxçıvanın tarixinin, mədəniyyətinin, təbii ehtiyatları və biomüxtəlifliyinin obyektiv və hərtərəfli öyrənilməsinə bütün bilik və bacarıqlarını sərf edəcəklər.

İsmayıl HACIYEV
AMEA Naxçıvan Bölməsinin sədri, akademik

İki seriyadan ibarət olmaqla, hər il jurnalın 4 nömrəsi işıq üzü görür. İndiyədək “Xəbərlər” in 36 nömrəsi çıxmışdır. Jurnal 2010-cu ildə isə beynəlxalq kod almışdır. Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin qayğısı ilə AMEA Naxçıvan Bölməsinin elmi kitabxanası elektron kitabxanaya çevrilmiş və lazımi avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. 2011-ci ildən bölmədə “Axtarışlar” adlı jurnalın nəşrinə başlanılmış və indiyədək 11 nömrəsi çıxmışdır.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, görkəmli dövlət xadimi Heydər

